

RESTAURAREA UNUI „VAS MARE PÂNTECOS”

EVA PUSKAS

Ceramica de față face parte din categoria vaselor ce aparțin epocii bronzului, culturii Suciu de Sus. S-a descoperit cu ocazia săpăturii de salvare de la vama Petea în anul 1999. Este confecționat din pastă fină, este lucrată cu grijă dintr-o pastă de bună calitate, având culoare neuniformă ce variază de la gălbui până la maro închis, negru. S-au descoperit 96 de fragmente ceramice ce păreau a fi din același vas. Acest număr de fragmente constituie aproximativ 70% din forma inițială a vasului, existând părți ale buzei și corpului vasului, dar lipsește în întregime baza vasului.

Are forma bitronconică, cu gât scurt, corpul bombat, pereți arcuiți, buza evazată spre exterior, având patru proeminențe conice realizate prin împingerea peretelui vasului din interior spre exterior, formând astfel niște umeri rotunjiți. Proeminențele sunt înconjurate de caneluri circulare. Umărul vasului este marcat de patru pseudotortile. Gâtul scurt se termina printr-o gură larg evazată, ceea ce împreună cu corpul mult îngustat spre bază accentuează forma zvultă și delicată a vasului.

Tehnica realizării ornamentației este incizia adâncă și tehnica exciziei de o complexitate rar întâlnită, având rolul, de a accentua părțile componente ale vasului: gât, umăr, proeminențele de pe corp. Forma zvultă este subliniată de compoziția dinamină, fluidă. Motivele decorative prin care este realizată sunt teme „clasice” ale culturii Suciu de Sus: spirele înlanțuite, volutele, benzile văluite și cercurile concentrice. Modul realizării ornamentației este incizia și redarea motivului geometric în relief, suprafața înconjurătoare fiind excizată, prezentându-se zgrunțuros. Motivul spiralic este folosit în decorarea vasului, fiind dispus în patru grupuri, dispunerea lor fiind simetrică. Între cele patru grupări de spirale se găsesc grupuri spiralate mai mici ale căror linii formează prin excizie triunghiuri de mărimi diferite.

Triunghiuri incizate găsim și pe gâtul vasului împreună cu linii spiralate alungite care formează cercuri mai mici și mai concentrice.

Decorul ca și felul redării motivului geometric în relief având suprafața înconjurătoare excizată este specific culturii Suciu de Sus. Forma și decorul sunt tipice fazei clasice ale culturii Suciu de Sus. Fiind vorba de un vas specific acestei culturi și cu decor atât de frumos s-a hotărât restaurarea formei și completarea decorului.

În prima fază toate fragmentele care s-au selectat și s-au adunat din materialul ceramic descoperit în secțiunea 127 s-au spălat prin imersie în apă cu Romopal 1%, și sub jet de apă curentă. După o neutralizare abundentă, fragmentele ceramice au fost întinse pe coli de hârtie de filtru și s-au uscat natural la temperatura mediului ambiant. Tratamentul de curățire umedă a fost posibil fiind vorba de o ceramică bine arsă, rezistentă. După spălare și uscare s-a trecut la asamblarea fragmentelor existente și lipirea lor cu adezivul sintetic acetat de polivinil. Golurile s-au plombat cu ipsos de modelaj. Părțile mai mari lipsă din corpul vasului, inclusiv fundul care-i lipsește în întregime s-au completat prin modelare folosind amprenta semielastică din plastilină de modelaj. La completarea buzei vasului am folosit metoda negativului de ceară dentară. După restaurarea formei vasului și finisarea părților completate, am trecut la desenarea decorului pe ipsos și trasarea lui cu ajutorul instrumentelor de tartraj, daltite confecționate special.

În final completările au fost integrate cromatic folosind culori tempera: sienna naturală, negru și umbră arsă, după care a urmat o conservare finală. Vasul s-a impregnat prin pulverizare folosind lacul nitriocelulozic tip incolor, diluat în acetonă. Aceasta tehnică este o peliculizare superficială, dar suficientă în cazul de față ca să protejeze piesa de praf și să fixeze culorile aplicate pe părțile completate și integrate cromatic.

Vasul se găsește în expoziția de bază a secției de arheologie, în sala a – III-a, unde s-a reconstituit o locuință de epoca bronzului.

DES CONSIDERATIONS COCERNANT LA RESTAURATION D'UN VASE ARCHEOLOGIQUES

(Résumé)

L'ouvrage presente la restauration d'un vase de ceramicque decouvert en 1999 a Petea, le departament de Satu Mare du l'age de bronze, culture Suci de Sus. En suite l'oeuvre presente les methodes de traitement appliquees pour la restauration et conservation.

